

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2022-01-07
meddelad i
Nacka

Mål nr P 6855-21

PARTER

Klagande

1. Dennis Nyberg
Enstigen 3
135 52 Tyresö

2. Tornet 14 tr AB
Box 90136
120 21 Stockholm

Ombud för 1 och 2: Advokaten Emma Eriksson och biträdande juristen Johan Larsson, Landahl Advokatbyrå, Box 19143, 104 32 Stockholm

Motpart

Byggnadsnämnden i Tyresö kommun
135 81 Tyresö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 14 september 2021 i ärende nr 403-28715-2021, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Bygglöv för tillbyggnad av enbostadshus m.m. på fastigheten Kumla 121:1 i Tyresö kommun

---

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Byggnadsnämnden i Tyresö kommun (nämnden) beslutade den 9 april 2021 att avslå ansökan om bygglov för tillbyggnad av enbostadshus m.m. på fastigheten Kumla 121:1 (tillbyggnad 2). I samma beslut gav nämnden bygglov för en tillbyggnad på en annan del av huset (tillbyggnad 1).

Dennis Nyberg och Tornet 14 tr AB (Dennis Nyberg m.fl.) överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Stockholms län som avvisade överklagandet avseende tillbyggnad 1 och avlog överklagandet avseende tillbyggnad 2.

Dennis Nyberg m.fl. har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Dennis Nyberg m.fl. har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, beviljar bygg- och marklov i enlighet med ansökan. Till stöd för överklagandet har anförts i huvudsak följande.

Överklagandet avser länsstyrelsens beslut i de delar som det avser tillbyggnad 2. Den del av tillbyggnaden som utgörs av källarplanet har getts en utformning med små, rektangulära fönster vilket ger ett tydligt intryck av att det är fråga om just en källare. Tillbyggnaden ska inte förses med dörrar eller större fönster i bottenplanet och den kommer heller inte på annat sätt att ge ett visuellt intryck av att utgöra en suterrängvåning, eftersom bottenplanets fasad närmast är att likna vid en grundmur. Den visuella upplevelsen av bottenplanet som en källare kommer också förstärkas genom att de sökta åtgärderna innebär att tre källarfönster på fasaden åt nordost samt ett fönster åt nordväst sätts igen.

Bottenplanet i tillbyggnaden kommer att vara beläget under den planerade marknivån intill byggnadens nordöstra fasad, liksom golvet i tillbyggnadens entréplan. Även marken intill byggnadens nordvästra fasad kommer att fyllas upp,

liksom marken intill tillbyggnadens sydvästra fasad. Konstruktionen och utformningen av det tillkommande utrymmet gör därmed att det, till skillnad mot vad länsstyrelsen anfört, utgör en källare. Dess utformning gör även att tillbyggnaden upplevs som en separat del av den befintliga byggnaden varför våningsbedömningen kan ske separat.

Utrymmet i tillbyggnadens bottenplan ska användas som hemmakontor, en funktion som inte på något sätt avviker från gängse användningssätt för en källare, även sett tillsammans med funktionen hos övriga utrymmen i befintligt källarplan (hobbyrum, gym, teknikrum, tvättrum, WC, uterum och förråd). Inte heller bottenplanets användning kan således tas till intäkt för att det ska anses utgöra något annat än en källare.

Medelmarknivån intill byggnaden anges i bygglovhandlingarna till +25,28 meter och golvet ovansida i våningen ovanför kommer att ha en plushöjd om +26,4 meter, d.v.s. med god marginal mindre än de 1,5 meter som är normerande för när en källare inte kan bedömas en våning.

Vid en samlad bedömning av det tillkommande bottenplanets utformning, avsedda användningssätt och relation till omgivningens marknivå ska tillbyggnadens nedersta plan betraktas som en källare och lov ska därför beviljas i enlighet med ansökan. Varken markförändringar eller stödmurar innebär en avvikelse från detaljplanen. De har inte heller en sådan påverkan på den angränsade fastigheten Kumla 109:2 att de utgör en betydande olägenhet i den mening begreppet har i 2 kap. 9 § PBL. Inte heller denna omständighet utgör således skäl för att avslå ansökan.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens uppfattning, på de av länsstyrelsen anförda skälen, att det nedersta utrymmet utgör en våning och inte en källare. Vad Dennis Nyberg m.fl. anfört i frågan föranleder inte annat. Enligt praxis kan en ytterligare våning inte anses vara en sådan liten planavvikelse som kan godtas enligt

9 kap. 31 b § PBL (se t.ex. rättsfallet MÖD 2016:40 samt Mark- och miljööverdomstolens dom den 16 december 2020 i mål nr P 7746-19). Även i övrigt delar domstolen länsstyrelsens bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 28 januari 2022. Prövningstillstånd krävs.

Magnus Hjort

Johan Andrade Hagland

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Magnus Hjort och tekniska rådet Johan Andrade Hagland. Föredragande har varit beredningsjuristen Katrin Strömberg.

Länsstyrelsen
Stockholm

Enheten för överklaganden
Sanna Guterstam Topor

Beslut

1 (6)

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2021-09-29
MÅLNR: P 6855-21
AKTBIL: 3

Klagande

1. Dennis Nyberg
dennis@kranbolaget.se

2. Johanna Nyberg
sedig_johanna@hotmail.com

3. Tornet 14 tr AB
Samma som 1

Överklagande av beslut om avslag för tillbyggnad av enbostadshus, ändring av takkonstruktion och marklov m.m. på fastigheten Kumla 121:1 i Tyresö kommun

Beslut

Länsstyrelsen avvisar överklagandet i den del som avser tillbyggnad 1.

Länsstyrelsen avslår överklagandet i övrigt.

Beskrivning av ärendet

Byggnadsnämnden i Tyresö kommun (nämnden) beslutade den 9 april 2021, Dnr BNS-2019-289, att, med stöd av 9 kap. 30 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, avslå ansökan om bygglov för tillbyggnad av enbostadshus, ändring av takkonstruktion och marklov på fastigheten Kumla 121:1. I samma beslut gav nämnden med stöd av 9 kap. 30 § PBL bygglov för en tillbyggnad på en annan del av huset. Av beslutet framgår bl.a. följande.

Ansökan avser två tillbyggnader av enbostadshus samt ändring av takkonstruktion och marklov för markåtgärder i samband med bygglovet.

På fasaden mot sydöst redovisas en tillbyggnad som är placerad i kraftigt sluttande terräng som har måtten 5,20x4,00 meter och är redovisad i två våningar. Denna kallas i ansökan (2). Tillbyggnaden har en jordfylld sida, en delvis jordfylld sida samt en frilagd sida. Tillbyggnaden har en byggnadshöjd på 4,5 meter invid byggnaden från medelmarknivån och +färdig golvhöjd 26,4 m. Invändigt har suterrängvåningen en höjd på 2,26 meter och är åtkomlig via två dörrar och har fönster. Suterrängvåningen är avsedd att användas som källare.

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

I fasaderna mot nordöst och sydöst redovisas markförändringar upp till 1,06 meter i höjd och en stödmur med en höjd på 1,250 meter och en längd på 4,990 meter i anslutning till tillbyggnaden. Stödmuren tillsammans med markförändringarna får en totalhöjd om 2,31 meter.

Ansökan omfattar även en tillbyggnad i fasaden mot nordöst med 4,10x1,90 meter samt markförändringar upp till 0,08 meter i höjd i anslutning till tillbyggnaden. Tillbyggnaden har två entrédörrar. Denna tillbyggnad kallas i ansökan (1).

I fasaden mot nordväst ska en stödmur på 0,6 meter i höjd och 2,54 meter i längd samt markförändringar på 0,80 meter utföras.

Tillbyggnaden (2) bedöms som planstridig då fasaden mot sydöst till utformningen avser två våningar. Tillbyggnaden inrymmer en hel våning som är lika stor som våningen ovanför och från två håll utgör dessa våningar samma omgivningspåverkan.

En källare ska anses vara en källare om golvet översida i våningen närmast ovanför källaren ligger mer än 1,5 meter från markens medelnivå. I fasaden mot sydöst redovisas markförändringar med upp till 1,06 meter samt en stödmur på 1,250 meter i höjd på markförändringen. Tillbyggnaden omfattas av reglerna avseende krav på anpassning, lämplighet för avsett ändamål och intresset för god helhetsverkan. Nämnden bedömer att byggnaden inte anpassas till terrängen utan terrängen ska anpassas till byggnaden för att uppnå regeln om 1,5 meter.

Markförändringarna tillsammans med stödmuren bedöms utgöra en olägenhet mot grannfastigheten Kumla 109:2 med anledning av den försämrade utsikten, 2 kap. 9 § PBL.

Tillbyggnadens (2) formspråk avviker från befintlig huvudbyggnads formspråk och uppfyller inte kraven i PBL på en god form- färg- och materialverkan. Tillbyggnaden är inte anpassad till bebyggelsemiljön eller stads- och landskapsbilden.

Tillbyggnaden (1) är väl anpassad till stads- och landskapsbilden samt utgör en god helhetsverkan och medför inte någon betydande olägenhet. Tillbyggnaden strider inte mot detaljplanen och bygglov kan därmed ges.

Dennis Nyberg, Johanna Sedig-Nyberg och Tornet 14tr AB (sökande) har överklagat beslutet och yrkat att nämndens beslut upphävs. De har sammanfattningsvis anfört följande till stöd för sin talan.

Det har krävts omfattande arbete med arkitekter, kvalitetsansvarig och en expert på tillgänglighetsfrågor för att ta fram en lämplig om- och tillbyggnad för fastigheten för att tillgodose familjens behov av boende och för att genomföra renoveringar av en gammal fastighet.

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

De ansökta åtgärderna stämmer överens med kommunen och lagstiftarens uttryckta avsikter och mål. Miljöbelastningen minskar när felfria byggnadskonstruktioner inte behöver rivras utan byggmaterial återvinns i en renoverad modern byggnad. Belastningen på närmiljön minskar eftersom rivning av en äldre byggnad och uppbyggnad av en nybyggnad ger avsevärt mycket mer damm, buller och byggstörningar, vägslitage samt kräver mycket större arbete än en ombyggnation och renovering av en befintlig byggnad. Områdets karaktär bevaras och efterlevande av detaljplanen är högre när en byggnad som i nuläget kan upplevas avvika från detaljplanen, harmoniseras och anpassas efter gällande praxis. Energideklaration kan genomföras när ett äldre hus genomgått en omfattande tillbyggnad. Tillgängligheten till det befintliga huset ska säkerställas med moderna anpassningar.

Nämnden har delat upp beslutet i två delar och har givit lov för vad de kallar tillbyggnad 1 men inte för tillbyggnad 2.

Det beviljade bygglovet omfattar både tillbyggnaden av entrén i sin helhet och markuppfyllnad och stödmur 2 mellan den befintliga byggnaden och vägbyggnaden som är den nya marknivån. Markuppfyllnaden och stödmur 2 är en grundförutsättning för den tillgänglighetsanpassning som krävs av kommunen för att göra hela våningsplanet tillgängligt från gatan. För att göra den lovgivna entrén måste en justering av takkonstruktionen ske eftersom det är en teknisk förutsättning för att bygga upp entrén. Det tvetydiga beslutsformuleringens bristande motivering uppfyller inte kravet som ställs i 32 § förvaltningslagen (2017:900).

Den ansökta tillbyggnaden (tillbyggnad 2) som har avslagits av nämnden är att se som en utökning eller tillbyggnad av den befintliga byggnadens enda våningsplan med källarplan. I nuläget har det befintliga källarplanet två friliggande fasader vilket ger det befintliga källarplanet karaktär av att vara ett andra våningsplan. Detta har godkänts av nämnden 2004. Efter tillbyggnaden skulle bygganden endast ha en friliggande sida. Tillbyggnaden kommer alltså förstärka upplevelsen av att det nya huset har en våning, en källare och en inredd vind. Detaljplanen medger undantag från våningsantalet när det finns skäl för det.

Nämnden har gjort felaktiga bedömningar avseende de nya marknivåerna invid tillbyggnad 2. Det saknas lagstöd för nämndens påstående att det inte är tillåtet att anpassa terrängen för att uppnå 1,5 meters regeln. Det tekniska syftet med stödmur 1 är att skapa en naturlig jämn yta mot vägen, förstärka byggnadens uttryck av att vara ett enplanshus med källare samt att möjliggöra för kommunens tekniska förvaltning att ha tillgång till en accessväg för serviceunderhåll. Denna anpassning av terrängen och marken har tillåtits på andra fastigheter. Nämnden ska iaktta likhetsprincipen i regeringsformen.

Nämnden har gjort bedömningen att grannfastigheten får försämrad utsikt med anledning av markförändringarna tillsammans med stödmur 1 och att detta utgör en olägenhet enligt 2 kap. 9 § PBL. Tillbyggnaden innebär inte en betydande

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

olägenhet. Påverkan på utsikten är närmast obefintlig då ett stort träd idag skymmer all utsikt åt det hållet.

I området finns ett antal byggnader med ett formspråk som är mycket likt tillbyggnad 2. Bebyggelsen på Formudden är blandad och av varierad karaktär och den tilltänkta tillbyggnaden 2 avviker inte från denna bostadsbebyggelse i något hänseende.

Motivering till beslutet

Tillbyggnad 1

Ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det går honom eller henne emot, se 42 § förvaltningslagen.

Nämnden har gett bygglov för det som kallas tillbyggnad 1, som avser entrén till huset. Eftersom detta beslut inte går klagande emot så kan länsstyrelsen inte ta upp denna del av nämndens beslut till prövning. Länsstyrelsen avisar därmed överklagandet i denna del.

Klagandena har framfört att de tolkar beslutet om att bevilja tillbyggnad 1 som att nämnden även har beviljat markuppfyllnad och det som i ritningarna benämns som stödmur 2. Detta stämmer inte. Nämnden har i sitt beslut tydligt avslagit klagandenas ansökan om marklov. Länsstyrelsen instämmer dock med klagandena att nämndens beslut, läst tillsammans med beslutshandlingarna som varit till grund för beslutet är mycket oklara. Särskilt då det av ritningarna framgår att tillbyggnad 1 är beroende av omfattande markarbete. Det kan påpekas att schaktning och fyllning som utgör förberedelser till bygglovspliktiga byggnadsarbeten inte kräver ett separat marklov. Markåtgärderna ska prövas i samband med bygglovet, se prop. 1985/86:1 s. 708.

Tillbyggnad 2, takförändring, markarbete och stödmurar

Av 9 kap. 30 § PBL, följer att bygglov ska beviljas för en åtgärd inom ett område med detaljplan bland annat under förutsättning att åtgärden inte strider mot detaljplanen. För fastigheten Kumla 121:1 gäller byggnadsplan för del av Kumla Trädgårdsstad Näset m.m. från 1954. Fastigheten har markeringen BFIv, vilket innebär område för bostadsändamål med fristående hus med en våning och inredd vind. Nämnden kan om den finner det lämpligt medge inredande av tillnybyggnad hänförlig ombyggnad av befintlig byggnad i två våningar till en höjd av högst 7,6 meter.

De sökta åtgärderna som avslogs av nämnden innebär uppförande av två stödmurar, markarbete och den så kallade tillbyggnad 2 som innebär att källarplanet och våningsplanet ovan skulle byggas ut på den sydöstra fasaden.

Frågan är om källaren i och med tillbyggnaden inte längre utgör en källare utan en suterrängvåning. Då detaljplanen för fastigheten är att anses som antagen med

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

stöd av ÄPBL, se övergångsbestämmelserna punkten 5 till PBL, ska dess bestämmelser tolkas mot bakgrund av ÄPBL och äldre plan- och byggförförordningen (1987:383), ÄPBF. Av 9 § ÄPBF framgår att byggnadshöjden och källardjupet ska beräknas från markens medelnivå invid byggnaden. Som våning räknas även källare, om golvet översida i våningen närmast ovanför ligger mer än 1,5 meter över markens medelnivå invid byggnaden. För att bestämmelsen ska vara tillämplig förutsätts enligt ordalydelsen att det rör sig om en källare. En bedömning måste därför göras om det aktuella utrymmet är att anse som en källare efter tillbyggnaden.

I Boken om lov, tillsyn och kontroll (Boverkets allmänna råd 1995:3, ändrad genom 2004:2, s. 196), anges att en källare är ett utrymme som helt eller till största delen är beläget under mark. Det anges också att med begreppet suterrängvåning avses en våning där rumsgolvet i våningen utefter minst en fönstervägg ligger i nivå med eller över omgivande mark och att det saknar betydelse vad utrymmena är avsedda att användas till. Enligt praxis ska vid bedömningen av vad som utgör en källare en samlad bedömning göras utifrån utrymmets konstruktion och användningssätt (se t.ex. MÖD 2014:43 och Mark- och miljööverdomstolens domar den 9 januari 2019 i mål nr P 2608-18 och den 29 januari 2021 i mål nr P 13734-19).

De sökta åtgärderna innebär att tre källarfönster på fasaden åt nordöst sätts igen. Även ett fönster åt nordväst och en dörr åt sydöst skulle sättas igen. Fyra nya fönster skulle dock uppföras på källarplanet på en ny 8,816 meter lång vägg och ett stort nytt fönster skulle uppföras på våningsplanet ovanför källaren. Vid fasaden mot sydost skulle marklinjen vid fasad höjas mot tillbyggnaden och en stödmur uppföras. På det nedre planet ska det enligt ritningarna med tillbyggnaden finnas ett hobbyrum, gym, teknikrum, tvättrum, WC, uterum och förråd. Med hänsyn till att bottenplanet skulle vara helt eller delvis ovan mark vid tre sidor och att detta plan har ytterdörrar från uterummet samt flera fönster som kommer att ge gott ljusinsläpp bedömer länsstyrelsen att planet med tillbyggnaden utifrån kommer att ge intrycket av att vara en suterrängvåning och inte en källare. Byggnaden skulle därmed med tillbyggnad 2 ha två våningar, vilket strider mot detaljplanen.

Vid denna bedömning saknas anledning att pröva om golvet översida i våningen närmast ovanför bottenplanet ligger mer än 1,5 meter över markens medelnivå invid byggnaden.

Länsstyrelsen konstaterar att en ytterligare våning inte kan anses vara en liten avvikelse. Stödmurarna, marklovet och ändring av takkonstruktionen har en sådan koppling till tillbyggnad 2 att det saknas anledning att dela upp ansökan och pröva om lov ska ges för dessa delar separat. Överklagandet ska följaktligen i dessa delar också avslås. Länsstyrelsen bedömer därmed att nämnden har haft fog för sitt beslut. Vad klagandena har anfört föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska således avslås.

Datum
2021-09-14

Beteckning
403-28715-2021

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av jurist Sanna Guterstam Topor.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till:

- Tyresö kommun

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilaga 1 Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka ditt skriftliga överklagande till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 28715-2021.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.